

Velika Baba

Proti vrhu vitka in zapeljiva

Dostop: Zelo hvaležna planinska tura, ki pa zahteva utrjenost, nekaj plezalskih sposobnosti, dobro opremo (čelado!) in naklonjeno vreme. Turo začnete pri Kranjski koči na Ledinah (1700 m) nad Jezerskim, do katere pridete po poldrugi uri vzpona s parkirišča v Ravenski Kočni (okoli 1000 m). Z Ledin greste na vrh Velike Babe (2127 m) bodisi po daljši poti (dve uri in pol) čez Jezersko sedlo (2034 m) bodisi po krajši (dve uri), a težji in nevarnejši smeri po sicer zavarovani plezalni smeri pod Ledinskim vrhom (2108 m). Če se odločite za to smer, je povratek primernejši čez Jezersko sedlo.

Naravne lepote

Zgodovinsko-kulturne znamenitosti

Ime gore ne izhaja iz slabšalnega izraza za žensko, ampak iz indoevropske besede za moško božanstvo ali očaka, očetovsko moč, kar gore, imenovane z Babami, izražajo tudi na videz.

Tako se v Karavankah poleg Dovške Babe imenuje eden izmed bolj izrazitih Košutinih vrhov, tisti nad Planino Korošica. Veliki Babi sta še dva izrazita, lepo razgledna vrhova piramidalne oblike: tisti v Kaninskem pogorju, zaradi meje dvojezičen, imenovan tudi Grande Baba (2146 m – iz Žage ob Soči 6 ur), in tisti v Krnskem pogorju (visok 2016 m – 2 uri od Doma pri Krnskih jezerih). Ti dve julijski Babi sta pravi izziv za planince, ki so jim pri srcu bližnjice oziroma prešerna fantovska brezpotja.

V Kamniško-Savinjskih Alpah pa je heca z brezpotnimi potmi na Babe konec. Tamkajšnji Babi, skupaj stoječi Velika in Mala Baba, ki ju nekateri imenujejo tudi Jezerski Babi – ali obe skupaj tudi Koroška Baba – si namreč ne pustita zlahka spraviti koga nadse. Zato zlesti nanju pomeni doživeti veliko planinsko zadoščenje, še zlasti hitropetcu, ki v eni turi prehodi kar oba vrhova. Kdor se odloči za to turo, začne z Ravenske Kočne, nato pa se mora najprej vzpeti na Jenkovo planino (1495 m) in se potem usmeriti na jug po grebenu obeh Bab do Jezerskega sedla in kočje na Ledinah. Ta pot je s povratkom do avta dolga sedem do osem ur in velja kljub dobrim označbam za zelo zahtevno.

Da ne bi kak planinec morda pomislil, da je vzpon na Veliko Babo primeren samo za strumne

Počitek pri Češki koči, ob kateri poteka tudi osrednja slovenska planinska transverzala.

Na levi je Velika Baba. Desno od nje je Jezersko sedlo. Nad njim se na desni dvigajo še Koroška in Kranjska Rinka ter Skuta.

Zadovoljna planinca na vrhu Velike Babe

možakarje, je treba najprej povedati, da sta to stransko goro v Savinjcih prvi osvojili leta 1896 sestri Louise in Paula Schuetz iz Liboj pri Celju, in sicer z Jezerskega sedla, kar je bilo zgodovinsko gledano razmeroma pozno glede na sočasni silni razmah slovenskega planinstva. Kmalu bomo torej slavili (smeli bi slaviti) 120 let od podviga dveh srčnih dam. Planinska zgodovina žal molči, katera od njiju je bila velika in

katera mala. Skromno le omenja, da sta pri plezariji imeli kavalirja, Lovrenca Potočnika, »šerpo« iz Stahovice.

Če se odločite za zahtevnejšo smer, se v Kranjski koči na Ledinah najprej nujno pozanimajte, kako je s potjo – ali je sploh prehodna. Speljana je namreč po gruščnatih in krušljivih dolomitnih vesinah, kjer občasno prihaja do večjih podorov kamenja. Jeklenice in klini vam pomagajo čez grape in žlebove pod stenami Ledinskega vrha do velike grape med tem vrhom in Veliko Babo. *Čudovita, majhna simfonija v skali*, je to pot navdušeno imenoval Stanko Klinar. Plezalna pot je sicer zavarovana, a marsikje ne nudi trdne opore za noge. Zato je treba biti krepak v roke. Torej samo za izurjene planince! V steni pod ciljem je že laže, celo prijetneje, ker prestopite kamninsko mejo. Nič več ni krušljivega dolomita, ampak plezate po čvrstem apnencu. Treba je sicer spet v grapo in po njej do ozkega sedla, potem pa po strmem pobočju vkreber, brez fiksiranega železja, med otočki trav in rožic na vrh.

Lažja smer, tista desna od Ledin (imenovanih tudi Vodine), pa vas po eni uri dvigne na Jezersko sedlo. Od tam se po rahlem vzponu proti vršiču neznanega imena spustite nekoliko na avstrijsko stran v manjšo kotlino. Potem se pomujate nazaj na mejno črto in pridete na skupno plezalno smer obeh poti proti prišpičenemu vrhu. Baba je vkreber vse bolj vitka, lahko bi rekli zapeljiva. Nikar si vmes ne postavljajte znamenitega vprašanja: pa kateri hudič me žene gor? Ko boste na vrhu odkrili kaj ravnega za sedalo, bo odgovor znan, tisti

Cvetni otok pod vrhom Velike Babe. Zadaj Dolgi hrbet, Grintovec in obe Kočni.

znucani: razgled. Ki je z Velike Babe res izreden. Zaradi slemenitve obeh Bab, ki je pravokotna na vrsto glavnih vrhov Grintovcev, vidite več kot 5 kilometrov severnih sten, od katerih so nekatere visoke cel kilometer, kar je gotovo eno največičastnejših naravnih prizorišč v naših gorah. Nepretrgano ostenje se razteza od Križa (2433 m) in Kranjske Rinke (2453 m) prek Skute (2532 m), Štruce (2457 m), Dolgega hrbta (2473 m) do Grintovca (2558 m) in Kočne (2540 m). V senčnem kotu pod Skuto se stiska ledenik, na katerem smo pred desetletji še veselo smučali, zdaj pa je vse bolj podoben posušeni in plesnivi skutni pogači. No, če se obrnete proti severu, boste videli, da vam je zelena življenjska meja rastja veliko bliže. Karavanške vzpetine so nižje in mehkejše, zdi se, da prinašajo vonj po mleku, smrečji smoli in trpkem koroškem spominu. Od tu se lahko vrnete v južni smeri nazaj na Ledine, lahko pa se čez Malo Babo podate še bolj na sever, na Jenkovo planino, in se spustite v jezersko dolino. Ne bo lahko kreniti niti na eno niti na drugo stran. Bo pa oboje moško dejanje; ali pa tudi žensko. Babam je popolnoma vseeno, katerega spola ste.

Planinski pozdrav s poti na Veliko Babo. V ozadju Jezerska Kočna.

